

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/150/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616208521
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2018:7616208521.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav BALÁŽ v právnej veci navrhovateľky O. J., S.. P., F.. XX.XX.XXXX, T. J. F. R., A. XXXX/X, právne zastúpenej Advokátska kancelária Hovan a Hospúdka, s.r.o., Spišská Nová Ves, M.Gorkého 8, IČO: 47 233 419 proti manželovi, ktorý návrh na rozvod nepodal D. J., F.. XX.XX.XXXX, T. J. F. R., A. XXXX/X, za účasti mal. detí: A. F.. XX.XX.XXXX I. D.F. F.. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

Súd manželstvo O. J., S.. P.S., F.. XX.XX.XXXX I. D. J., F.. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 05.08.2000, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Mesta J. F. R., vo zväzku 18, ročník 2000, na strane 336, pod poradovým číslom 137, r o z v á d z a .

Na čas po rozvode sa zverujú mal. A. J. F.. XX.XX.XXXX I. E.. D. J. F.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky - navrhovateľky, ktoré je oprávnená a povinná obe mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok a otec - manžel, ktorý nepodal návrh na rozvod manželstva je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. A. výživným vo výške 130,- Eur mesačne a na výživu mal. D. výživným vo výške 100,- Eur mesačne, na obe deti počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je povinný uhrádzať k rukám matky - navrhovateľky, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred.

Styk otca - manžela, ktorý nepodal návrh na rozvod manželstva s mal. A. sa neupravuje.

Dohoda rodičov o úprave styku otca - manžela, ktorý nepodal návrh na rozvod manželstva s mal. D. je nasledovná:

Otec je oprávnený stretávať sa s mal. D. každý párný víkend v čase od soboty 09.30 hod. do nedele do 17.00 hod., s tým, že v čase určenom ako začiatok styku je otec oprávnený si maloletého vyzdvihnúť v mieste bydliska matky a matka je povinná maloletého v určenom čase otcovi odovzdať a pripraviť ho na stretnutie s otcom a otec je povinný mal. D. v čase určenom ako koniec styku matke vrátiť v mieste bydliska matky.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 16.05.2016, doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.05.2016 domáhala, aby súd jej manželstvo s manželom rozviedol a na čas po rozvode zveril mal. A. I. E.. D. do jej osobnej a manželovi, aby určil výživné na dcéru v sume 150,- EUR mesačne a na syna v sume 100,- EUR mesačne, splatné do 15-tého dňa príslušného mesiaca vopred k jej rukám počnúc od právoplatnosti rozsudku.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo účastníkov bolo uzavreté dňa 05.08.2000. Manželstvo účastníci uzatvárali po tri a pol ročnej známosti potom, čo navrhovateľka zostala tehotná. Za trvania manželstva sa účastníkom narodili dve deti, dňa 23.11.2000 dcéra A. a dňa 19.06.2007 syn D.. Spočiatku bolo manželstvo harmonické, ako deti rástli, manželia sa vzájomne odcudzovali. K tomu iste prispel fakt, že manželia spočiatku mali oddelené účty, na ktoré išli ich príjmy a z toho každý platil určené položky. Manžel v čase spísania návrhu bol nezamestnaný od apríla 2016. Pracovný pomer skončil dohodou, hoci iné zamestnanie nemal. Odcudzenie manželov sprevádzal sústavný finančný nedostatok peňazí. Manžel nevie hospodáriť s peniazmi, tieto míňa spôsobom, ktorý nevie navrhovateľke vysvetliť. Pri refinancovaní úveru, na ktorom sa manželia dohodli, takto „zmizla“ z účtu manžela suma 2.000,- EUR. Manžel nemá záujem zlepšiť finančné postavenie rodiny, opustil posledné zamestnanie a hoc je vyučený elektrikár, iné zamestnanie nemá. Navrhovateľka má podozrenie z toho, že manžel míňa peniaze v hracích automatoch a je, resp. rodí sa u neho hráčska vášeň. Účastníci aj nateraz žijú v spoločnej domácnosti, bývajú oddelene, každý užíva inú časť bytu. Manžel má sa deťmi dobrý vzťah, avšak ich výchova je vo veľkej miere na navrhovateľke. Navrhovateľka požaduje zverenie detí do svojej osobnej starostlivosti. Je toho názoru, že vzhľadom na vek detí, predovšetkým dcéry, nie je nutná úprava styku. Matka totiž nebráni styku s otcom a navyše rodina žije v spoločnej domácnosti.

3. Manžel, ktorý návrh na rozvod manželstva nepodal, sa k návrhu písomne nevyjadril.

4. Pred začatím pojednávania vo veci samej, písomným podaním doručeným súdu dňa 17.10.2016, obaja účastníci zhodne navrhli prerušiť uvedené konanie.

5. Tunajší súd uznesením sp.zn. 16P/150/2016 - 25 zo dňa 18.10.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.10.2016, prerušil vyššie uvedené konanie.

6. Dňa 22.06.2017 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľky, cestou jej právneho zástupcu, na pokračovanie v uvedenom konaní.

7. Tunajší súd uznesením sp.zn. 16P/150/201-30 zo dňa 13.7.2017 rozhodol o pokračovaní v toto konaní.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, manžela ktorý nepodal návrh, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

9. Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 05.08.2000, a toto je zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu Mesta J. F. R., vo zväzku 18, ročník 2000, na strane 336, pod poradovým číslom 13.

10. Z tohto manželstva sa im narodili dve maloleté deti a to dňa 23.11.2000 maloletá dcéra A. a dňa 19.06.2007 maloletý syn D..

11. Navrhovateľka sa chce rozviesť, manžel navrhovateľky, podľa jeho účastníckej výpovede, s týmto rozvodom nesúhlasí.

12. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že sa spoznali na Vianoce 1996, následne spolu chodili a manželstvo uzavreli v roku 2000 po tom, čo navrhovateľka otehotnela.

13. Spočiatku prebývali u matky manžela, v roku 2007 sa im narodil syn a asi po troch rokoch v roku 2010 matka manžela odišla do domova dôchodcov a tým spôsobom sa účastníci prakticky osamostatnili.

14. Podľa navrhovateľky nezhody medzi nimi začali panovať od roku 2010 a to pre nezhody vo veci finančného hospodárenia v ich domácnosti. Uviedla, že musela zrušiť životné poisťky, aby vyplatili pôžičku manžela od spoločnosti Home Credit, ktorý krátko na to si opäť zobral túto pôžičku a museli ju nanovo splácať, pričom túto pôžičku manžel vzal bez toho, aby sa o nej s ňou poradil.

15. Tiež uviedla, že sa manžel zadlžil a je gambler, pričom podľa jej tvrdení ho ona videla osobne dvakrát hrať na automatoch, raz v roku 2001-2002 a druhý krát to bolo v čase, kedy mali syna vo veku 1-2 rokov.

Nevedela uviesť, z čoho manžel financoval tieto svoje činnosti, ale stalo sa podľa jej tvrdení, že keď si prezrela výpis z účtu zistila, že byt nebol zaplatený aj tri mesiace.

16. Manžel k týmto tvrdeniam uviedol, že síce hrával na automatoch, ale to bolo pred štyrmi rokmi, odvtedy do krčmy nechodil. Podľa jeho názoru k rozvratu ich manželstva prispelo odlúčenie, keďže chodí toho času na týždňovky. Situácia bola dokonca taká, že keď on v sobotu doma oznámil, že opäť ide na týždňovku, deti na to reagovali výkrikom „hurá“.

17. Podľa manžela k zmene správania sa navrhovateľky došlo po tom, čo pred štyrmi rokmi táto spolu s deťmi vycestovala do Ameriky, kde strávili tri mesiace. Títo tam odišli a ozvali sa mu až o tri týždne a teda hneď nedali o sebe vedieť, či došli v poriadku. Následne po návrate, ako keby sa vrátili úplne iní ľudia. Domnieva, že navrhovateľka bola poštvaná proti nemu jej bratom, sestrou a tiež svojimi kolegynami.

18. Podľa navrhovateľky musela mať vždy peniaze na domácnosť, medzi ňou a manželom prebiehali diskusie o tom, ako majú hospodáriť a vždy to skončilo pri peniazoch a následných hádkach, v dôsledku ktorých sa následne 1-2 týždne nerozprávali.

19. Manžel tieto hádky nepopieral, len namietal, že sa následne s navrhovateľkou medzi sebou nerozprávali len cez víkend a po jeho návrate z týždňovky, medzi nimi opätovne prebiehala komunikácia. Manžel uvádzal, že pravidelne každý víkend po návrate z týždňovky realizoval nákupy cca 50,- Eur za každý nákup. Navrhovateľka prispievala na tieto nákupy stravnými lístkami v hodnote 15 lístkov x 3,- Eur. Navrhovateľka podľa vyjadrenia manžela mu kontrolovala účty, dokonca podľa jeho názoru to bola ona, ktorá volala jeho šéfovi v novembri 2015, s tým, aby jeho výplata bola posielaná priamo jej. Keď sa jej na to pýtal, popierala to.

20. Obaja účastníci zhodne potvrdili, že od 03.06.2016 už nevedú spoločnú domácnosť, nakoľko sa navrhovateľka odsťahovala z domácnosti spolu s deťmi. Navrhovateľka t.č. prebýva s deťmi v 2-izbovom prenajatom byte.

21. Podľa výpovede manžela však v októbri 2016 začala chodiť navrhovateľka spolu s deťmi ku nemu počas víkendov a spolužitie bolo také, ako pred opustením domácnosti.

22. Intímne spolužitie účastníci podľa výpovede navrhovateľky nevedú od januára 2016. Manžel toto tvrdenie nerozporoval.

23. Navrhovateľka, podľa jej vyjadrenia, nemá nový partnerský vzťah, je pevne presvedčená, že sa chce dať rozviesť. Manžel v tejto súvislosti poukázal, na to, že navrhovateľka od októbra 2015 mala niekomu posilať esemesky a on zistil, že sa jedná o chlapa. Medzi účastníkmi kvôli tomu došlo k hádke dňa 15.01.2016 a dňa 16.01.2016 sa odsťahovala navrhovateľka v rámci bytu spať k deťom do detskej izby. Následne dňa 15.12.2016 pred bytovkou manžel sa stretol s uvedeným mužom opätovne a tak ho žiadal, aby dal pokoj navrhovateľke a neplietol sa im do života. Manžel vo výpovedi tiež uviedol, že mu navrhovateľka tvrdila, že s dotýčným pánom nič nemá, ale podľa jeho vedomosti si táto s ním ďalej dopisuje. Navrhovateľka sa k týmto tvrdeniam manžela bližšie nevyjadřila.

24. Pokiaľ ide o osobné a majetkové pomery účastníkov, navrhovateľka je zamestnaná v spoločnosti Z.R. J..S..Z., J. F. R., kde za obdobie od januára 2017 do decembra 2017 vrátane dosiahla celkový čistý príjem vo výške 4.946,90 EUR vrátane daňového bonusu, čo v prepočte na mesiac v priemere predstavuje sumu 412,24 EUR. Okrem toho navrhovateľka, podľa jej vyjadrení, pracuje ešte aj na Dohodu na C. Ú., ako upratovačka, kde si takto privyrobí cca 150,- EUR za mesiac. Finančne jej vypomáha aj jej brat.

25. Navrhovateľka uhrádza náklady na bývanie v sume 300,- EUR mesačne, v čom je zahrnuté nájomné, ako aj poplatky za spotrebovanú vodu a elektrickú energiu. Uhrádza poplatky za internet v sume 11,85 EUR mesačne, splátky úveru od spoločnosti Cetelem v sume 25,29 EUR mesačne.

26. Manžel navrhovateľky je od 01.02.2018 zamestnancom spoločnosti T. Q., I..J., T., Z. W.Á. J. F. R. a to na dobu určitú do 31.07.2018. Má dojednanú mzdu vo výške 2,75 EUR na hodinu, ktorá je splatná mesačne pozadu, pri dohodnutom týždennom pracovnom čase 37,5 hodín.

27. Manžel je naďalej vedený ako poberateľ prídavkov na dve deti, ktoré navrhovateľke aj podľa jeho vlastného vyjadrenia neodovzdával.

28. V minulosti v období od 01.01.2013 do 13.04.2016 bol zamestnancom spoločnosti W. H., J..S..Z..., J. F. R., kde za obdobie roku 2015 (odo 01.01.2015 do 31.12.2015) mu bola vyplatená čistá mzda vo výške 7.783,28 EUR, čo v prepočte na mesiac v priemere predstavuje sumu 648,61 EUR (t.j. 7.783,28 EUR : 12 mesiacov), a za obdobie roku 2016 (odo 01.01.2016 do 14.04.2016) mu bola vyplatená čistá mzda vo výške 2.136,37 EUR, čo v prepočte na mesiac v priemere predstavuje sumu 610,39 EUR (t.j. 2.136,37 EUR : 3,5 mesiaca). Pracovný pomer u tohto zamestnávateľa bol s manželom ukončený dohodou, na jeho vlastnú žiadosť.

29. V období od 14.04.2016 do 10.07.2016 bol manžel podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

30. Od 11.07.2016 bol zamestnancom spoločnosti S. J. J..S..Z..., J. F. R., kde za obdobie roka 2017 (t.j. od 01.01.2017 do 31.12.2017) dosiahol celkový čistý príjem vo výške 4.783,72 EUR, čo v prepočte na mesiac v priemere predstavuje sumu 398,64 EUR. Uvedený pracovný pomer manželovi skončil uplynutím doby, na ktorú bol dojednaný, t.j. dňom 31.12.2017.

31. Následne bol manžel podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves v období od 01.01.2018 do 31.01.2018 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

32. Manžel navrhovateľky preukazoval, že má náklady na telefón v sume cca 12,07 EUR mesačne, má splácať pôžičku spoločnosti HOME CREDIT vo výške 61,38 EUR mesačne, náklady na domácnosť, ktorú obýva, podľa SIPO dokladu predstavujú sumu 30,64 EUR mesačne za elektrinu a RTVS a 18,- EUR za plyn (podľa výpovede manžela plyn spláca v uvedenej sume, resp. v sume 20,- EUR štvrťročne) a uhrádza sumu 149,47 EUR, ako zálohovú úhradu za plnenia súvisiace s výkonom správy a užívaním bytu, ktoré sa uhrádzajú bytovému družstvu podľa predloženého zálohového predpisu. Tiež spláca hypotekárny úver v sume 104,19 EUR mesačne, čo vyplynulo aj z výpisu bankového účtu vo VUB. Prebýva sám v trojizbovom byte.

33. Manžel je vedený ako držiteľ a vlastník osobného motorového vozidla Renault Megane Scénic, ktorému boli dňa 15.01.2016 odobraté tabuľky s evidenčným číslom, pričom podľa potvrdenia Okresného dopravného inšpektorátu, ktoré predložil manžel, vyradenie vozidla malo trvať do 15.01.2017. Podľa výpovede manžela je uvedené vozidlo nepojazdné.

34. Maloletá A. je toho času žiačkou II. ročníka v odbore ekonomické lýceum na Strednej odbornej škole ekonomickej. Poplatok do triedneho fondu pre školský rok 2017-2018 podľa potvrdenia školy bol vo výške 3,- EURÁ, rodičovský príspevok je vo výške 15,- EUR a predpokladané náklady na exkurzie sú vo výške 40,- EUR. Stravuje sa v školskej jedálni, kde poplatky podľa predložených poštových poukazov sa pohybujú v sume od 12,65 EUR (apríl 2017) do 16,10 EUR (máj 2017).

35. Maloletá A. pri pohovore s ňou vykonanom cestou poverenej zamestnankyne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves uviedla, že býva s mamkou a bratom, s bratom majú spoločnú izbu. Mamka sa o nich stará a ona jej pomáha s upratovaním, umyje riad, učí sa s bratom. S ockom sa stretáva náhodne, keď ho stretne na ulici. Pri stretnutiach s ním dochádza k hádkam, on jej vyčíta, že od neho odišli, pýta sa, či im je lepšie bez neho. Ona chce ostať bývať s mamkou. Ak by sa ocko trošku zmenil, tak by šla k nemu na víkend. Otec sa im nevenuje, neinformuje sa a ona ani nerieši s ním svoje problémy. Opakovane ho videla, že chodí do bytovky, v ktorej býva jej kamarátka a ona sa domnieva, že tam má otec priateľku. Ak by sa otec zmenil a prestal jej vyčítať veci, za ktoré ona nemôže, tak by sa s ním aj stretávala.

36. Maloletý D. je toho času žiakom V. ročníka základnej školy, kde pre školský rok 2017-2018 podľa potvrdenia školy náklady na maloletého predstavujú poplatok za stravné v sume cca 20,- EUR na mesiac, poplatok za ZRPŠ v sume 12,- EUR rok, poplatok do triedneho fondu v sume 3,- EURÁ na rok, poplatok za hygienický program v sume 3,- EURÁ na rok, náklady na úbor na telesnú výchovu v sume cca 50,- EUR a viac, poplatky za školský výlet a exkurzie v sume 20,- EUR na rok, poplatky za školské pomôcky

v sume cca 40,- EUR na rok, poplatky za pracovné zošity v sume cca 30,- EUR na rok, poplatky na kultúrne predstavenia v sume cca 6,- EUR na rok, poplatok za plavecký výcvik v sume cca 10,- EUR, náklady na prezúvky v sume cca 10,- EUR, náklady na školskú tašku v sume cca 50,- EUR a úhrada na poistenie v sume cca 4,- EUR na rok. Celkovo tak v prieme na kalendárny rok uvedenú náklady predstavujú sumu cca 438,- EUR, čo v prepočte na mesiac predstavuje priemernú sumu cca 36,30 EUR.

37. Maloletý D. pri pohovore s ním vykonanom cestou poverenej zamestnankyne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves uviedol, že býva s mamkou a sestrou A.. Izbu majú spoločnú so sestrou. Počas Vianoc bol u ocka, ale darčeky tam nemal. Naposledy, keď bol u ocka ten sa mu nevenoval, pozeral televízor a on sa hral na PC, alebo šiel s kamarátmi von. Maloletý sa vyjadril, že chce navždy ostať s mamkou a k ockovi bude chodiť len niekedy cez sobotu a nedeľu. Chce sa s ockom stretávať, chodiť k nemu do bytu a aj u neho prespávať.

38. Deti s navrhovateľkou - matkou prebývajú v dvojizbovom prenajatom byte s príslušenstvom, kde podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, domácnosť je účelne zariadená, deti majú svoju samostatnú izbu prispôbenú ich potrebám, hygiena domácnosti a kultúra bývania sú na požadovanej úrovni, a teda matka má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý rast a vývoj detí.

39. Účastníci konania, ako rodičia, zároveň uzavreli dohodu o úprave styku otca - manžela, ktorý nepodal návrh na rozvod manželstva s mal. D., v zmysle ktorej je tento oprávnený sa stretávať s maloletým synom každý párný víkend v čase od soboty 09.30 hod. do nedele do 17.00 hod., s tým, že v čase určenom ako začiatok styku je otec oprávnený si maloletého vyzdvihnúť v mieste bydliska matky a matka je povinná maloletého v určenom čase otcovi odovzdať a pripraviť ho na stretnutie s otcom a otec je povinný mal. D. v čase určenom ako koniec styku matke vrátiť v mieste bydliska matky.

40. Zároveň účastníci konania ako rodičia maloletých detí prehlásili, že nežiadajú, aby bol osobitne upravený styk otca - manžela, ktorý nepodal návrh na rozvod manželstva s mal. A..

41. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z., o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len ako „Zákon o rodine“), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

42. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

43. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

44. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

45. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

46. Podľa § 19 ods. 2 Zákona o rodine, o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

47. Podľa § 19 ods. 3 Zákona o rodine, na výkon povolania a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

48. Podľa 395 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

49. Podľa § 93 CMP, konanie sa začína len na návrh jedného z manželov.

50. Podľa § 94 CMP, účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

51. Súd z vykonaného dokazovania dospel , k záveru že manželstvo účastníkov je hlboko a vážne rozvrátené a že neplní žiadnu zo svojich spoločenských funkcií, a preto je potrebné ich manželstvo rozviesť.

52. Navrhovateľka za príčiny rozvratu ich manželstva považuje nehospodárne nakladanie s financiami a údajné gamblerstvo u manžela, ako aj jeho nedostatočný záujem o starostlivosť o domácnosť. Tento takého svoje správanie popiera, resp. uvádza, že sa nejedná o aktuálny stav v jeho správaní, keďže podľa jeho vlastných slov sa tak dialo pred štyrmi rokmi. Z vykonaného dokazovania je však nesporné, že medzi manželmi dochádzalo k hádkam vo veci financií, čo nepoprel ani samotný manžel. Podľa manžela k ich vzájomnému odcudzeniu, ktoré napriek tomu, že sa nechce dať rozviesť nepopiera, došlo v dôsledku jeho pracovných týždňoviek, kedy nebol doma. Navyše z jeho strany je prezentovaná nedôvera voči navrhovateľke, kedy túto podozrieva z nevery. Je možno teda konštatovať, že zhluk týchto príčin aj keby samé o sebe nepredstavovali výrazný problém vo vzťahu účastníkov, vo svojom súhrne už vytváral situáciu, ktorá nasvedčovala hlbšej kríze v ich vzťahu.

53. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že vážnosť rozvratu manželstva spočíva v dôvodoch, ktoré viedli k podaniu návrhu na rozvod. Manželstvo je dostatočne vážne rozvrátené vtedy, ak už nemôže plniť svoj účel. Pritom jeho účelom je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Počas svojej existencie plní funkciu sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú. Pokiaľ sa žiadna z týchto funkcií v manželstve nerealizuje, je možné manželstvo rozviesť. Ustanovenie § 23 Zákona o rodine predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov (toto zavinenie môže mať vplyv napríklad na rozhodnutie súdu v konaní o zrušení práva spoločného nájmu bytu, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne pri náhrade trov konania v konaní o rozvod manželstva). Objektívny rozvrat vzťahov znamená, že medzi manželmi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva, resp. rodiny založenej manželstvom.

54. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov žiadnu z uvedených funkcií už v súčasnosti neplní.

55. Pokiaľ ide o výchovnú funkciu manželstva, tá by mala spočívať v spoločnej výchove detí, ktoré by prípadne s nimi žili v spoločnej domácnosti. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že túto funkciu uvedené manželstvo účastníkov v súčasnej dobe už neplní, keďže obaja účastníci nežijú v spoločnej domácnosti od júna 2016, kedy sa navrhovateľka odsťahovala zo spoločnej domácnosti spolu s maloletými deťmi a toho času osobnú starostlivosť obom týmto ich deťom zabezpečuje ona sama, v mieste jej terajšieho bydliska.

56. Pokiaľ ide o spoločenskú funkciu manželstva, tá sa prejavuje tým, že manželia, ako rodina, by mali žiť spolu a mali byť mat' (prejavovať) vôľu tvoriť jeden celok a tráviť spoločne čas. Odchodom navrhovateľky zo spoločnej domácnosti a následným pretrvávaním odlúčenia oboch manželov, a v neposlednom rade aj deklarovaním zo strany navrhovateľky, že sa chce rozviesť, bolo preukázané, že aj túto funkciu ich manželstvo v súčasnej dobe neplní.

57. Nepotvrdilo sa ani to, že by uvedené manželstvo účastníkov plnilo naďalej aj svoju biologickú funkciu, ktorá sa prejavuje v ich intímnom spolunažívaní, keďže podľa tvrdenia navrhovateľky minimálne od januára 2016 účastníci nevedú intímny život, pričom manžel toto tvrdenie nerozporoval.

58. Rovnako je preukázané, že manželstvo účastníkov v súčasnej dobe už neplní ani hospodársku funkciu, ktorá sa inak prejavuje vo forme spoločného hospodárenia, kam patrí prispievanie na úhradu potrieb rodiny podľa možnosti, schopností a majetkových pomerov toho-ktorého z manželov. Z vykonaného dokazovania je preukázané , že každý z manželov má svoju vlastnú domácnosť, na ktorú si uhrádza náklady vo vlastnej réžii.

59. Za týchto okolností preto súd konštatuje, že vážnosť dôvodov rozvratu, vzhľadom na absenciu vyššie uvedených základných funkcií manželstva, vo vzťahu účastníkov tohto konania je daná.

60. Pokiaľ ide o trvalosť rozvratu, táto je dostatočne daná vtedy, ak už nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Z uvedeného nepriamo vyplýva, že manželské spoluzitie už muselo byť zrušené. Preukázanie tejto skutočnosti súvisí s otázkou vážnosti rozvratu, v rámci ktorej sa skúma, či rodina ešte plní svoje funkcie. Na posúdenie existencie trvalosti rozvratu manželstva môže čiastočne napomôcť skutočnosť, ak manželia už nežijú v spoločnej domácnosti, hoci predtým v nej spolu žili. Ak manželia stále ešte zdieľajú spoločnú domácnosť, potom sa určenie trvalosti rozvratu odvíja skôr od zistenia podmienok, v akých v tejto domácnosti žijú (či si pomáhajú - napr. žena stále varí a perie aj pre manžela, alebo on ju vozí autom, či sa ekonomicky spolupodieľajú na bývaní a chode rodiny a pod.). Ak už žiadnu z týchto funkcií neplnia a tento stav trvá dostatočne dlhý čas, pričom absentuje vôľa obnoviť spoluzitie, potom takisto je možné považovať rozvrat za trvalý.

61. V tomto konaní bolo preukázané, že účastníci reálne nebyvajú v spoločnej domácnosti a túto ako takú ani iným spôsobom hospodársky nevedú. Navrhovateľka deklaruje, že sa chce rozviesť a z takéhoto jeho správania sa je možné jednoznačne vyvodiť, že nemá záujem na ďalšom trvaní takéhoto manželstva. Z jej strany teda nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia, ktoré by napĺňalo svoj základný účel a síce vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo, akým rodina založená manželstvom nepochybne má byť. Je teda zrejmé, že aj ďalší z predpokladov a teda trvalosť rozvratu vzťahu medzi účastníkmi tohto konania je daná.

62. Skutočnosť, že sa rozviesť nechce manžel je pre posúdenie rozvratu irelevantná, nakoľko na základe vyššie uvedených skutočností je tento rozvrat objektívne preukázaný a preto súd návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva vyhovel.

63. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

64. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

65. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

66. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

67. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

68. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

69. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

70. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

71. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

72. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

73. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.)

74. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

75. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

76. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

77. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 EUR mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa a podľa opatrenia MPSVaR SR č. 173/2017 Z.z. počnúc od 1.7.2017 suma alebo úhrn súm 91,06 EUR mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa.

78. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa do 30.6.2017 predstavovala čiastku 27,13 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa a počnúc od 1.7.2017 predstavuje čiastku 27,32 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

79. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

80. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

81. Podľa článku 4 Základných princípov zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom

konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

82. Podľa § 111 CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

- b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností,
- c) výžive maloletého,
- d) styku s maloletým.

83. Podľa § 112 ods. 1 CMP, na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

84. Podľa § 116 CMP, ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcim konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

85. Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

86. Podľa § 38 ods. 2 CMP, názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

87. Pokiaľ šlo o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom súd vychádzal z vykonaného dokazovania, podľa ktorého deti v súčasnej dobe sa nachádzajú u navrhovateľky - matky a to prakticky od chvíle, odkedy táto opustila spoločnú domácnosť. Záujem manžela - otca o tieto deti je len minimálny, čo potvrdili samotné deti vo svojich vyjadreniach pred poverenou zamestnankyňou ÚPSVaR, ktorá s nimi vykonala pohovor. Samotné deti sa vyslovili za to, aby boli zverené do starostlivosti navrhovateľky - matky. Súd mal preukázané z vykonaných dôkazov, že rodičia maloletých detí toho času nežijú spolu a ani nevedú spoločnú domácnosť. Z týchto dôkazov tiež vyplynulo, že navrhovateľka sa o tieto deti riadne stará, vo výkone tejto jej starostlivosti neboli zistené doteraz žiadne nedostatky. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, preto súd maloleté deti účastníkov zveril do jej osobnej starostlivosti.

88. V otázke určenia výživného zo strany povinného rodiča na maloleté deti, t.j. v tomto prípade otca, teda manžela navrhovateľky, súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

89. Manžel, teda otec maloletých detí do januára 2018 dosahoval priemerný mesačný príjem vo výške cca 398,64 EUR. Toho času je zamestnaný u nového zamestnávateľa, kde by mal dosahovať príjem vo výške cca 412,- EUR (2,75 EUR na hodinu x 37,5 hodín týždenne x 4). Je však pravdou, že ešte do 13.4.2016 bol zamestnancom spoločnosti W. H. , J.S.Z., J. F. R., kde len za rok 2016 dosiahol priemerný príjem vo výške 610,39 EUR. Tohto príjmu sa vzdal tým, že toto zamestnanie opustil z vlastnej iniciatívy na základe dohody o jeho ukončení.

90. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine účinného od 1.4.2005 sa zaradili majetkové pomery povinného rodiča medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozšírilo východiská na zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Žiadny účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine však zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Potencionálny príjem nie je ten, ktorý povinný skutočne zarobí, ale to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce.

91. K zníženiu príjmu na strane manžela - otca došlo práve pričinením otca samotného. Otec do apríla 2016 mal príjem o viac ako 200,- EUR vyšší než je príjem, aký dosahuje v súčasnosti. Ukončenie zamestnania, z ktorého dosahoval takýto zvýšený príjem na základe dohody ide jednoznačne na ťarchu otca a tento jeho krok je potrebné hodnotiť ako činnosť, ktorá priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného pre jeho deti, ktoré by im bol inak schopný poskytnúť.

92. K tomu súd uvádza, že žiadny účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine však zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine), to dieťa, ktoré zatiaľ vzhľadom na svoj vek si nevie zabezpečiť svoju výživu samo. Pokiaľ povinný rodič - v tomto prípade otec neprejavuje absolútne žiaden záujem o dieťa, resp. len sporadický záujem o dieťa, a celková výlučná starostlivosť je len na rodičovi, v ktorého osobnej starostlivosti sa dieťa nachádza, potom povinný rodič musí rátať s tým, že táto absencia vo výchove dieťaťa, musí byť kompenzovaná aspoň primeraným finančným plnením .

93. Pokiaľ teda otec poľavil vo svojom úsilí o udržanie svojho pôvodného príjmu a k tomu nemá nejaký vážny dôvod, za ktorý však v žiadnom prípade nemožno považovať jeho prípadný spor s jeho zamestnávateľom, ktorý sa rozhodol riešiť odchodom z tohto svojho pôvodného zamestnania, súd takéto jeho správanie musí v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine hodnotiť na ťarchu otca ako povinného rodiča. Inými slovami takýto pokles jeho príjmu nemôže hodnotiť ako dôvod, ktorý by mal maloleté deti ukracovať na výživnom vo výške, v ktorej by ho inak otec bol schopný uhrádzať. Preto súd pri určovaní výšky primeraného výživného na každé deti vychádzal u manžela ako otca detí z príjmu, ktorý dosahoval do apríla 2016.

94. Manžel - otec síce prezentoval aj náklady na splácanie úveru z VÚB, resp. pôžičky od Home Credit, avšak minimálne v prípade pôžičky od uvedenej nebankovej spoločnosti súd konštatuje, že výživné pre maloleté dieťa má prednosť pred akýmikoľvek výdavkami povinného rodiča, ktoré nemajú charakter nevyhnutných výdavkoch na jeho živobytie a vyššie uvedený náklad v podobe splácania príslušnej pôžičky medzi takéto náklady rozhodne neplatí a preto súd na ten neprihliadal. Samotný manžel už nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť.

95. Na druhej strane súd hodnotil aj domácnosť, ktorú v súčasnosti obývajú obe maloleté deti a navrhovateľkou, t.j. matkou prezentované výdavky na túto a na domácnosť. Navrhovateľka - matka dosahuje priemerný mesačný príjem vo výške cca 412,24 EUR vrátane daňového bonusu, pričom napriek tomu, že sa osobne stará o obe maloleté deti, snaží sa tento svoj príjem ešte navýšiť prácami realizovanými na dohodu, ako upratovačka, čím sa jej darí si privyrobiť cca 150,- EUR mesačne navyše. Len náklady na bývanie sa u nej toho času pohybujú v sume cca 312,- EUR (nájom a energie, k tomu internet).

96. V súvislosti s vyčíslením mesačných nákladov na dieťa je potrebné konštatovať, že toto vyčíslenie má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných potrieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb. Medzi tieto náklady bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť, prípadne primerané náklady na mobilný telefón. Pri posudzovaní otázky,

čo súd zahrnie do oprávnených nákladov na dieťa sa najviac prejaví porovnanie životnej úrovne rodičov a dieťaťa.

97. Navrhovateľka - matka prezentovala bežné výdavky na syna i dcéru na obedy v školskej jedálni v sume 20,- EUR, resp. 16,- EUR mesačne, boli prezentované náklady na školy, ktoré deti navštevujú a to správami samotných škôl. Časť týchto nákladov predstavuje určité jednorazové nárazové výdavky.

98. V tejto súvislosti súd konštatuje, že takéto jednorazové výdavky v podobe nákupov, poplatkov, je potrebné hodnotiť v kontexte dlhšieho časového obdobia a to spravidla jedného roku, resp. v prípade bicykla podľa názoru súdu cca 2 rokov. Tieto náklady je potom potrebné rozrútať na jednotlivé mesiace, aby sa tak určil priemerný mesačný výdavok na to-ktoré dieťa. Rodič, ktorý je potom platobným miestom musí zabezpečiť, že v čase, keď nastane aktuálna potreba takýto náklad uplatniť, bude mať dostatok prostriedkov na jeho úhradu nakumulovaných z pravidelných mesačných príspevkov druhého rodiča. V tieto súvislosti súd poukazuje, že len samotné školské výdavky na mal. syna sa v priemere na mesiac pohybujú v sume cca 36,- EUR. To je všetko za situácie, kedy manžel - otec detí o tieto neprejavuje žiaden záujem a na ich výživu ničím neprispieva.

99. Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy odôvodnené potreby maloletého D. I. E. A., vek týchto detí a na to nadväzujúce bežné výdavky na ich stravu, hygienu a oblečenie, náklady na bývanie v domácnosti, ktorú deti obývajú, ako aj potencionálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného otca, t.j. manžela navrhovateľky, jeho bytový štandard, súd ustálil výšku súčasného výživného zo strany otca na mal. syna D. na sumu 100,- EUR mesačne a na mal. dcéru A. na sumu 130,- EUR.

100. Výživné bolo priznané počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, keďže v konaní o rozvod účastníkov konania, s ktorým je zo zákona spojené aj konanie o úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode sa tieto práva a povinnosti vrátane určenia výživného pre povinného rodiča viažu na právoplatnosť rozvodu účastníkov konania.

101. Pokiaľ ide o úpravu styku otca so synom, rodičia uzavreli dohodu, ktorú súd pojal do rozsudku a tým vlastne aj schválil dohodu rodičov o úprave tejto otázky, nakoľko táto umožňuje otcovi realizovať styk so synom v čo možno najširšej miere. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti. Právo styku vychádza z Ústavy Slovenskej republiky, keď v zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy SR „starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť“. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8CoP 183/2015-260 z 30. septembra 2015.)

102. Ak je oprávnený rodič schopný sa o svoje dieťa riadne postarať po celú dobu stretávania a má na to vytvorené všetky podmienky, potom niet žiadneho zákonného dôvodu na to, aby bol tento styk akokoľvek obmedzovaný.

103. Súd preto považoval úpravu styku otca k maloletému synovi, na ktorej sa rodičia dohodli za úpravu, ktorá zodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám, preto ju pojal do rozsudku.

104. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s dcérou, obaja účastníci konania ako rodičia prehlásili, že tento styk otca s dcérou nežiadajú upraviť, a súd berúc do úvahy toto ich vyhlásenie, vek tejto maloletej dcéry (tohto roku bude plnoletá) a v neposlednom rade aj jej vyjadrenie realizované pred poverenou zamestnankyňou UPSVaR, jej stretávanie sa s otcom neupravil.

105. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

106. Podľa § 57 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

107. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

108. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

109. O trovách konania súd rozhodol tak, že ich nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko súd nezistil žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo možné priznať trovy niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Proti výroku, ktorým bola schválená dohoda rodičov o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie (§ 122 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.